

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۰۸/۰۲

چگونه توانستم ضعف املای دانش آموزانم در پایه دوم را در نوشتن کلماتی که صدای

یکسان ولی شکل متفاوتی دارند بهبود بخشم.

اعظم کاویانی^۱، علیرضا نوروزی راد^۲

۱- کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد

۲- کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد

چکیده:

نارسایی ها و اختلالات یادگیری یک اصطلاح کلی است که شامل یک گروه ناهمگون از دشواریهای یادگیری است که به صورت های گوناگون مانند مشکلاتی اساسی در گوش دادن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن، استدلال کردن یا توانایی درک ریاضی متجلی می شود. معمولاً اختلال یادگیری در نوشتن، با پیشرفت کند و ضعیف در مهارت های تحصیلی همراه است، بخش عمده ای از دانش آموزان مبتلا به اختلال یادگیری نوشتن از نظر تحصیلی عقب تر از هم سن و سال های خود می باشند و معمولاً افت تحصیلی در این دانش آموزان مشهود می باشد. با گسترش فضای مجازی و بی دقتی، موج سریع ضعف املایی در دانش آموزان رو به تزاید است. این آفت آموزشی، سواد اجتماعی را تهدید می کند. در زبان فارسی، در هجی کردن هجاها و حروف، بی قاعده گی هایی وجود دارد که برای دانش آموزان به خصوص در دانش آموزان دارای اختلال یادگیری، دشواریهایی را ایجاد کرده است. در اقدام پژوهی، هدف پی بردن به موضوعاتی است که فرد در محیط و در حیطه شغلیش با آنها درگیر است و می خواهد پاسخشان را به صورت علمی و از راه پژوهش بیابد. پس ایجاد تغییر، تعلیل یا اصلاح در وضعیت موجود است. این پژوهش با هدف بهبود ضعف املای دانش آموزانم در پایه دوم در نوشتن کلماتی که صدای یکسان ولی شکل متفاوتی دارند انجام شده است. جامعه آماری در این پژوهش تمامی دانش آموزان پایه دوم ابتدایی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ که تعداد آنها برابر با ۱۵ نفر بوده است. برای انجام این پژوهش از مطالعات مروری و کتابخانه ای، مشاهدات و آزمونهای روزانه و ماهانه استفاده شده و برای به دست آوردن نتایج از آمار توصیفی جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شده است. یافته ها حاکی از آن است بهبود اختلال یادگیری فراگیران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ اثر بخش بوده و رشد چشمگیری داشته است.

واژه های کلیدی: اختلال یادگیری، اختلال نوشتن و دیکته نویسی، حافظه دیداری

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه:

در دنیای با سواد امروزی فردی که در مهارت های پایه خواندن و نوشتن مشکل داشته باشد در وضعیت نامطلوبی قرار می گیرد. شناخت علایم و تشخیص به موقع این اختلال و متعاقب آن مداخله های ترمیمی سبب می شود تا پیامد های نامطلوب ثانویه آن به حداقل برسد.

بسیاری از دانش آموزان در طی دوران تحصیلی خود دچار افت تحصیلی می شوند این مسأله ناشی از بروز یک نوع آشفتگی در مسیر یادگیری آنان است که البته به میزان هوش آنها ارتباطی ندارد. درصد این دانش آموزان بسیار بالاست و متأسفانه در اکثر موارد در مظان اتهام کم هوشی و کم استعدادی قرار می گیرند. این گونه مشکلات تنها منجر به افت تحصیلی و اتلاف اقتصاد خانواده و کشور نمی شود بلکه به خاطر عدم آگاهی صحیح و درست معلمان و والدین در اکثر مواقع به سرزنش و تحقیر دانش آموزان منجر شده و حس ناخوشایند خود ضعیف پنداری و کاهش اعتماد به نفس را در روح پاکشان به وجود می آورد و چه بسا بسیاری از این مشکلات قبل از ورود به دبستان قابل پیشگیری هستند و می توان بصر ف زمانی اندک علل مشکل را شناسایی و درمان کرد. (انتظاری: ۱۳۷۹).

بنابراین این دسته از دانش آموزان اکثراً با روش های آموزش و پرورش معمولی نمی توانند به اهداف آموزشی نایل شوند و نهایت از تحصیل تنفر پیدا کرده و ممکن است ترک تحصیل کنند (گران، ۲۰۱۰) به همین دلیل، این دسته از کودکان نیازمند آموزشهای ویژه می باشند. یکی از مراکز ارائه آموزش های ویژه، مرکز مشکلات ویژه یادگیری می باشد. در این مرکز، خدمات آموزشی مختلفی از جنبه های دیداری، شنیداری، گفتاری و حسی حرکتی به دانش آموزان دارای اختلال یادگیری ارائه می گردد. (نیرمانی و دیگران: ۱۳۹۰) از آن جا که نوشتن یکی از راههای برقراری ارتباط و لازم هی ادامه ی تحصیل و ورود به حرفه های گوناگون است، یادگیری آن، اهمیت فراوانی دارد. در این میان دانش آموزانی وجود دارند که علی رغم برخوردار از هوش طبیعی و وضعیت به هنجار جسمی و روانی، در یادگیری نوشتن مشکلاتی دارند. این دانش آموزان که ناتوان در یادگیری نوشتن به حساب می آیند با علائمی مانند بد خط نویسی، بزرگ نویسی یا کوچک نویسی بیش از حد حروف، غلط نویسی کلمه ها، جاناندازی یا استفاده از حروف زائد و مانند اینها همراه هستند. (کریمی: ۱۳۸۹). پژوهش ها نشان می دهند که این افراد مهارتهای اجتماعی ضعیف تری نسبت به دانش آموزان عادی دارند (کشمیری: ۱۳۸۸).

فرآیند انتقال تفکرات بر روی کاغذ را نوشتن یا بیان نوشتاری می نامند؛ بیان نوشتاری مستلزم به کار گیری مهارت های گوناگونی است؛ مهارتهای مکانیکی نوشتن مانند دستخط، هجی کردن و نقطه گذاری؛ مهارت های زبانی مانند درک معانی کلمه ها و دستور زبان و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مهارت های تفکر ، مانند سازمان دهی و برقراری ارتباط میان مطالب ، از مهمترین مهارت هایی هستند که در نوشتن نقش دارند. (شکوهی: ۱۳۸۵).

دانش آموزان زیادی وجود دارند که در نوشتن دچار مشکل هستند و به نسبت تعداد غلط هایی که مرتکب می شوند مورد شماتت قرار می گیرند. واقعیت این است که انواع اشتباه هایی که دانش آموزان مرتکب می شوند از یک نوع و سنخ نیستند تا بتوان با اتخاذ یک روش ، همه ی آنها را از بین ببرد و به پیشرفت آنها اطمینان یافت. برای دستیابی به یک راه حل ساده و امیدوار کننده ، بهتر است بعد از حصول اطمینان از عادی بودن هوش دانش آموز ، اشتباه های متعدد دیکته های وی را مورد بررسی قرار دهیم و نوع اشتباه های آنها را مشخص کنیم و پس از آن در صورت توان شروع به درمان آنها کنیم. (انتظاری: ۱۳۹۰).

اما موضوعی که پس از تشخیص این نوع ناتوانی مهم است به کار بستن اقدامات لازم به موقع و مناسب جهت بهبود مشکلات این دانش آموزان و جلوگیری از آسیب های بعدی است. که با شناختی که از دانش آموز از همان ابتدای سال تحصیلی پیدا کردم و با مشاوره گرفتن از مشاوران متخصص این حوزه و همچنین مدیریت مدرسه در قالب اقدام پژوهی تصمیم به مطلوبیت وضع موجود کردم. توصیف وضعیت موجود ، تحلیل موقعیت :

اینجانب اعظم کاویانی دارای مدرک لیسانس آموزش و پرورش ابتدایی با ۶ سال سابقه خدمت به عنوان آموزگار پایه دوم در دبستان معرفت شهرستان فراهشوند به صورت حضوری مشغول به تدریس هستم. این مدرسه دارای ۱۰ کلاس درس ، دفتر مدیریت ، نمازخانه ، سرویس بهداشتی و امکانات اولیه است. تعداد کل دانش آموزان ۱۵۰ نفر و کلاس دوم ۱۵ دانش آموز دارد که اکثر خانواده ها از نظر فرهنگی و مالی در وضعیت مطلوبی قرار دارند.

با توجه به اینکه دانش آموزان در سال گذشته آموزش را به صورت مجازی دیده بودند انتظار بازگشایی مدارس با توجه به رنگ بندی شهر و تعداد دانش آموزان کلاس و مدرسه محقق شد و آموزش در سال تحصیلی جدید به صورت حضوری در حال برگزاری است.

طبق روال هر سال و با توجه به بودجه بندی درسی پایه دوم از دانش آموزان و اولیا خواسته شد تا هر روز برای مرور و یادگیری بیشتر و آمادگی برای پایه دوم کتاب فارسی اول را همراه داشته باشند. روزهای اول مرور و تکرار هر روز پنج نشانه با شکل و صدا ترکیب آنها با مصوت ها ، کلمه سازی ، جمله سازی و روانخوانی کار می شد. در یکی از جلسات که تصمیم بر اخذ ارزشیابی رفتار ورودی دانش آموزان پایه اول در دیکته نویسی داشتم متوجه عدم تسلط دانش آموزان بر نحوه ترکیب نشانه ها و عدم توانایی در شناسایی برخی از نشانه های هم شکل الفبای فارسی شدم تا اینکه در حین مرور کلمه سازی و جمله سازی و املا ، بازخوردی که دیده شد این بود که بیشتر دانش آموزان در نوشتن و املا کلماتی که صدای یکسان ولی شکل متفاوتی دارند دچار مشکل هستند. برای بررسی بیشتر در این مورد با اولیاء دانش آموزان جلسه ای گرفته شد که همه اذعان داشتند که فضای مجازی و تدریس در سال گذشته اولیا و بچه ها را خسته کرده و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

چون بیشتر نشانه ها در آخر کتاب فارسی اول است حوصله ای برای تمرین و تکرار کافی نداشته اند . طی چندین جلسه ارزشیابی و از طریق مشاهده املای گرفته شده، مشاهده دفتر املا و ارزشیابی پایانی سال قبل و .. مطمئن شدم که دانش آموزان این کلاس توانایی تشخیص لازم را در نشانه های چند شکلی و یا تشخیص صحیح کلمات و صداها ندارند .

استنباط:

به نظر می رسد به دلیل آموزش در فضای مجازی ، خستگی و بی روح بودن فضای آموزش ، دانش آموزان نتوانسته اند به انجام درست تکالیف بپردازند .

به نظر می رسد عدم تکرار و تمرین متوالی به خاطر حجم زیاد تکالیف و انجام تمام آن در منزل با توجه به شرایط مجازی ، دانش آموزان نتوانسته اند این نشانه ها را به خوبی یاد بگیرند .

به نظر می رسد که تشخیص نشانه های چند شکلی به خاطر عدم تجسم کلمه در ذهن دانش آموزان ، نتوانسته اند آن ها را به خوبی یاد بگیرند .

به نظر می رسد عدم یادگیری تشخیص نشانه های چند شکلی باعث ایجاد نگرانی ، استرس و اعتماد به نفس پایین در دانش آموزان شده است .

بازنگری:

شاید اگر معلم از وسایل کمک آموزشی بیشتر و روش تدریس جذاب و متنوع تر استفاده کند همه دانش آموزان بهتر متوجه مفهوم این قسمت از درس می شوند .

شاید اگر معلم از نزدیک با تدریس حضوری از کلمات ساده و کلمات خود کتاب استفاده کند بیشتر دانش آموزان متوجه یادگیری درس مربوطه می شوند .

شاید اگر چنانچه معلم به دانش آموزان بگوید که اگر در املا و نوشتن کلمات دچار اشتباه شوید هیچ اشکالی ندارد ، دوباره سعی کنید بنویسید . همین کار از استرس و نگرانی دانش آموزان کم می کند .

قضاوت و مساله یابی

باید به این امر اعتقاد داشت که تنها روش آموختن املای کلمه ها ، مشق نویسی یا نوشتن دیکته از هر درس نیست . چون نوشتن مشق بر تمرین و تکرار طوطی وار است ولی املا مبنی بر حافظه .

باید در املا نوشتن با استفاده از روش های نوین ، نوشتن را برای دانش آموزان قابل فهم کنیم . باید دانش آموزان املا را با علاقه یاد بگیرند تا در آموزش دچار خستگی نشوند و دوام آموخته هایشان بیشتر شود . ما معلمان با بهره گیری بهتر از قدرت تفکرمان در هر حالی برای به

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

دست آوردن رضایت شاگردانمان گام برداریم . باید نسبت به تدریس به روز باشیم و بتوانیم ارتباط موثرتری با دانش آموزان برقرار کنیم و مسأله مورد نظر را به روش نوین تدریس ، حل و بهبود ببخشیم .

چنانچه از مسأله برمی آید مشکل یادگیری دانش آموزان در نشانه های چند شکلی ، تکلیف زیاد معلم در پایه اول ، استفاده از کتاب دیکته ی شب ، که شامل کلمات نامانوس و دور از ذهن دانش آموزان است این مشکل را چند برابر کرده است . با توجه به اینکه درس املا مهمترین و اساسی ترین ماده درسی است که در تمام مقطع و پایه های تحصیلی ارایه می گردد. بنابراین این واقعیت (ضعف نوشتن دانش آموزان در کلمات چندشکلی با صدای یکسان) به صورت یک مسأله و یک مشکل نیازمند بررسی و تحقیق علمی است .

تعریف و تبیین کلید واژه ها

الف) تعریف لغوی

املا: مطلبی را تکرار کردن تا دیگری بنویسد. / (اسم) مطلبی که معلم بگوید و شاگرد بنویسد. / طریقه‌ی نوشتن کلمات/ درست نوشتن (دهخدا، ۱۳۸۵، ص ۲۶۱).

روش: به معنای عمل، انجام دادن (همان، ص ۵۴۳)

روش تدریس: روش سازمان‌دهی شکل یادگیری با هدف برآورده شدن یک هدف آموزشی خاص، یا به‌جای گذاردن یک اثر یادگیری خاص است. آموزش برنامه‌ای، سخنرانی، و نمایش عملی مثال‌هایی از روش تدریس محسوب می‌شوند.

روش درمقابل واژه لاتینی "متد" به کار رفته است، واژه متد در فرهنگ فارسی معین و فرهنگ انگلیسی آریان پور به روش، شیوه، راه، طریق، طرز و اسلوب معنی شده است. به طور کلی " راه انجام دادن هر کاری " را روش گویند. روش تدریس نیز عبارت از راه منظم، با قاعده و منطقی برای ارائه تدریس می باشد.

تدریس فعال: تدریسی است که در آن رخدادهای آموزشی به صورت تعامل‌های علمی، عاطفی و اجتماعی اتفاق می افتد.

تفکر خلاق: این واژه ترکیبی در کتب لغت و فرهنگ واژه یاب ذکر نگردیده است ولی معنای اجزای آن یعنی تفکر و خلاق (خلاقیت) به صورت زیر است:

تفکر: (اسم مصدر) [عربی] اندیشیدن؛ به فکر و اندیشه فرورفتن. (واژه یاب فرهنگ فارسی عمید)

خلاق: آفریننده، مبدع. (واژه یاب فرهنگ فارسی معین)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

خلاقیت یعنی خلق کردن، آفریدن، به وجود آوردن

ب) تعریف نظری

املا: واژه ای است عربی و معنای آن " نوشتن مطلبی است که دیگری بگوید یا بخواهد." (زندى، ۱۳۸۹)

روش: مجموعه تدابیر منظمی است که معلم برای هدایت فعالیت‌ها به منظور دست یابی به اهداف آموزشی با توجه به شرایط و امکانات اتخاذ می‌کند. (شعبانی، ۱۳۹۰، ص ۲۷۳)

روش تدریس فعال: در این گروه از روش‌ها دانش‌آموزان در یادگیری نقش فعال و به همراه معلم به فعالیت پرداخته و به صورت ملموس با موضوع تدریس در ارتباط هستند. (تدریس درس فارسی، تربیت معلم کد ۶۰۰۴)

همچنین روش‌های تدریس فعال فعالیت کلاسی است که فعالیت‌های دانش‌آموزان را در یادگیری تقویت می‌کند. طوری که جریان یادگیری دوسویه تبدیل می‌کند. (فضلی خانی، ۱۳۸۷)

اهداف:

هدف کلی: بهبود یادگیری نوشتن و رفع اشکالات املایی در کلمات چند شکلی با صدای یکسان

اهداف جزئی:

- ✓ بهبود وضعیت دانش‌آموزان کلاس در اشکالات املایی موجود
- ✓ ایجاد عادت در زمینه خواندن و نوشتن به صورت صحیح
- ✓ جذاب و شاد کردن نوشتن و املا
- ✓ تغییر نگرش دانش‌آموز به این درس
- ✓ توجه ویژه به وضعیت موجود دانش‌آموزان و ارتقا همه دانش‌آموزان به وضعیت مطلوب

پیشینه پژوهش

عمل نوشتن از دیدگاه والس و مک لافین با چند مهارت سرو کار دارد. از جمله توانایی نگهداری موضوع در ذهن، تنظیم موضوع به صورت کلمه‌ها، ترسیم گرافیکی شکل هر حرف و کلمه و... به عقیده ی آنها، جای شگفتی نیست که بسیاری از کودکان مبتلا به ناتوانی یادگیری از فعالیت‌های زبان نوشتاری بیزار و تا حد امکان گریزان باشند. (طوسی، ۱۳۷۰)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

پیشینه نظری:

تن ساز (۱۳۷۳) در رابطه با اجرای روش های فعال یاددهی و یادگیری در کلاس بر این نکته تاکید دارد که از جمله نتایج مفید برنامه هایی که دانش آموزان در آن فعال هستند، احساس رضایتی است که برای دانش آموزان شرکت مفید و فعالیت بدنی، حاصل می شود که این امر به نوبه ی خود به نگرش آنان نسبت به فعالیت، اعتماد به نفس داشتن و مهارت های اجتماعی و خلاقیت تاثیر می گذارد. سیف نراقی و نادری (۱۳۷۹) نیز به اثر بخش بودن روش آموزش و افزایش مهارت درست نویسی فرناالد تاکید می کنند و عواملی چون تدریس ناکافی و نادرست مربیانی که خود از آموزش کافی بهرمنند نیستند، روابط نامطلوب کودک و معلم و مواد و برنامه درسی نامناسب را در بروز مشکلات نوشتن و املاهای کودکان تاثیر گذار می دانند.

پیشینه عملی:

هاشمی کاشی ثانی (۱۳۸۷) در اقدام پژوهی خود تحت عنوان "چگونه توانستم با روش املاهای آموزشی و مشارکت دانش آموزان سطح نمرات درس املا را ناباورانه ارتقا دهم؟" به برخی از راهکارهای مشارکتی در تقویت املا پرداخته است.

این راهکارها عبارتند از:

مطالعه کتاب ها یی در زمینه ی اختلال یادگیری

تهیه ی کتاب های نظم و نثر مورد علاقه ی اکثریت دانش آموزان

استفاده از نظر شاگردان و اولیا ان ها

بهره مندی از نظر اساتید و متخصصان

تقسیم ساعات املا به دو قسمت ۱۵ دقیقه آموزش و ۳۰ دقیقه ارزشیابی

او گزارش می کند که با راهکارهای بیان شده میزان علاقه مندی دانش آموزان به درس فارسی که در مهرماه ۳۷ درصد بوده به ۸۵ درصد افزایش پیدا کرده و میانگین نمرات املا از ۱۲/۱۶ به ۱۹/۵۴ ارتقا یافته بود.

وزیری (۱۳۸۸) در اقدام پژوهی خود تحت عنوان "چگونه توانستم مشکل املاهای فارسی را در دانش آموز (ف) بهبود بخشم"، پژوهشی را بر روی یک دانش آموز کم توان ذهنی انجام داده است. او راهکارهایی مانند ایجاد فضای دوستانه، همراه با بازی هایی برای پرورش حافظه بصری و شنیداری و ارزشیابی توصیفی را پیشنهاد کرده است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

گرد آوری اطلاعات (شواهد ۱)

به منظور گرد آوری داده ها جهت توصیف وضع موجود، (ضعف املای دانش آموزان پایه دوم دبستان معرفت در کلماتی که شکل متفاوت ولی صدای یکسانی دارند .) نیاز به اطلاعات بیشتر و دقیق تر بود که می بایست به طریق علمی و از روش های مختلف جمع آوری اطلاعات استفاده شود، تا به اقدام پژوهی برای پی بردن به دلایل بروز مساله موجود کمک کند.

مشاهده مستقیم :

با آغاز شروع سال تحصیلی ۴۰۱ - ۴۰۰ و شروع کلاس به صورت نیمه حضوری در دبستان معرفت پایه دوم ،حین مرور نشانه ها، ترکیب صامت و مصوت ها ،روانخوانی ، املا و نوشتن کلمات و مشاهده رفتار دقیق دانش آموزان در ساعات درس فارسی و املا ، پس از دوهفته دیدم و متوجه شدم که دانش آموزان در نوشتن کلمات چندشکلی با صدای یکسان (ظ ، ض، ص، س، ث ، ح ، ه و.....) بسیار ضعیف عمل می کنند. (صدا = سدا ثریا = سریا اذان = ازان و.....)

مصاحبه با معلم کلاس اول

با توجه به اهمیت موضوع پرسش هایی را به صورت شفاهی از معلم کلاس اول سال گذشته دانش آموزان پرسیدم تا نظر ایشان را در مورد ضعف یادگیری (کلمات چند شکلی با صدای یکسان) بدانم.

۱- وضعیت املا دانش آموزان در سال گذشته چگونه بود ؟

۲- آیا دانش آموزان در سال گذشته علاقه ای به نوشتن و املا داشتند ؟

۳- نظر شما در مورد عدم علاقه مندی دانش آموزان در درس املا چیست ؟

۴- چه روش هایی را برای گفتن املا در فضای مجازی به کار می بردید ؟

۵- نظر شما در مورد علت ضعف دانش آموزان در درس املا به خصوص در نوشتن کلمات چند شکلی با صدای یکسان چیست ؟

۶- شما چه راهکارهایی برای بهبود املا دانش آموزان در ضعف کلمات چند شکلی دارید ؟

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها

یافته ها به صورت خلاصه ، پس از مشاهده مستقیم، مصاحبه با معلم کلاس اول ، جلسه با اولیا ، تجزیه و تحلیل املا گرفته شده توسط مدیر مدرسه به منظور (شناسایی مهمترین عوامل موثر در ضعف املایی کلماتی که نشانه های متفاوت ولی صدای یکسان دارند.) به شرح زیر می باشد :

نتایج حاصل از مشاهده مستقیم

- دانش آموزان در نوشتن کلماتی که شکل متفاوت ولی صدای یکسانی داشتند بسیار ضعیف عمل می کردند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نشانه هایی چون (ص .ث. س. ض ظ .ز. ه. ح. ط. ت. و...)

- دانش آموزان در نوشتن کلمات پر کاربرد و موجود در کتاب درسی اول ابتدایی ضعیف بودند.

- دانش آموزان نگرش مثبتی به درس املا و نوشتن نداشتند.

- با دقت در حالات روحی و روانی دانش آموزان، در هنگام نوشتن املا، بیشتر آنها دچار نگرانی و اضطراب بودند. نتایج حاصل از

مصاحبه با معلم کلاس اول :

ایشان اذعان داشتند به دلیل مجازی بودن آموزش در سال گذشته و اینکه برای املا گفتن، متنی را انتخاب کرده و صدای خود را ضبط و سپس در گروه مربوطه گذاشته می شد پس وضعیت املائی دانش آموزان به طور دقیق مشخص نبوده و از طرفی والدین به دلیل خستگی از فضای مجازی همکاری لازم را در آموزش نداشتند و بعضی از اولیا، دور از چشم معلم برخی از تکالیف فرزند خود را انجام می داده است.

و از طرفی چون بیشتر نشانه های کلمات چند شکلی در پایان کتاب اول آمده است به دلیل خستگی دانش آموزان از آموزش مجازی و عدم نظارت اولیا هنگام نوشتن این کلمات بی دقتی زیادی داشتند.

تجزیه و تحلیل داده ها

مشاهده

نتایج مشاهدات انجام شده توسط پژوهشگر با استفاده از ابزار چک لیست فعالیت های دانش آموزان در درس املا حاکی از آن بود که هر چند شاخص حجم املائی دانش آموزان در حد قابل قبول قرار داشت ولی بخش عمده ضعف دانش آموزان در نوشتن به عوامل دیگری چون عدم آشنایی آنان با اصول املا نویسی باز می گردد.

بدین جهت نتایج شاخص های ذکر شده موجب ضعف عملکرد دانش آموزان در آزمون تشخیصی گردیده است. نتایج مشاهدات و آزمون به عمل آمده توسط مدیر محترم نیز لزوم توجه بیشتر به حل این مسأله را هر چه بیشتر آشکار می نمود.

راه حل های پیشنهادی:

پس از این مرحله به طراحی تمرین ها و روش های مختلف با کمک اطلاعات گرد آوری شده از طریق راهکارهای همکاران در فضای مجازی و سایت های اینترنتی، استفاده از تجربیات استادان حوزه اختلالات یادگیری به خصوص در حوزه اختلال حافظه دیداری از جمله استاد مصطفی تبریزی پرداختم تا بتوانم در هفته های بعد با ارایه تمرین های جدی و خلاق، درس املا را برای دانش آموزان جذاب کنم و حافظه دیداری آن ها را تقویت نمایم و وضعیت موجود را به وضعیت مطلوب تری تبدیل کنم.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

با توجه به نتایج مطالعه و تحقیقات انجام شده و جمع بندی آن ها موارد و راه حل های انتخاب شده زیر پیشنهاد می گردد که به شرح زیر می باشد

۱- گزینش و متن املا

۲- در انتخاب متن باید دقت زیادی نمود تا متن انتخاب شده دارای جمله باشد و از انتخاب کلمه به تنهایی خودداری شود. به این دلیل که دانش آموز دوره ابتدایی در بیشتر موارد معنا و مفهوم کلمات داخل متن را بهتر تشخیص می دهد. کلمات خارج از متن کتاب های درسی، از ۲۰ درصد کل کلمات بیشتر نباشد. در آموزش نوشتن املا و صورت نوشتاری کلمات بهتر این است که جهت تشویق دانش آموزان به مطالعه کتب غیر درسی و یا به چالش کشیدن توانایی آنها در نوشتن املا تعدادی کلمات خارج از متن درسی آورده شود اما نکته کلیدی این است که باید توجه کرد که تعداد این کلمات نا آشنا نباید زیاد باشد. چون در این صورت دانش آموز دچار یاس شده و حتی ممکن است بین میزان مطالعه و نمره خود رابطه مستقیمی قایل نباشد که در این صورت میزان مطالعه دانش آموز به میزان بسیار زیادی دچار افت می شود. در این زمینه آموزگار می تواند برای رعایت اصل تنها ۲۰ درصد خارج از متن درس در هر جلسه از کلماتی که در جلسات قبلی برای دانش آموزان مشکل بوده اند نیز استفاده کند تا بتواند درجه پیشرفت دانش آموزان را اندازه گیری کند.

۳- ۲- آمادگی دانش آموز و گفتن متن املا :

در این مرحله آموزگار متن انتخاب شده را به یکی از دانش آموزان (ترجیحا دانش آموز قوی) در پای تخته خوانده و دانش آموز متن را روی تخته می نویسد . سپس از همان دانش آموز یا یکی از دانش آموزان دیگر خواسته می شود متن نوشته شده روی تخته را بخواند و در صورتی که متن دارای اشتباه و غلط املایی است توسط آموزگار اصلاح می گردد . سپس معلم متن املا را از روی تابلو پاک کرده و پس از آماده شدن دانش آموزان آن را با صدایی بلند و لحنی شمرده و حداکثر تا دو بار قرائت می کند . البته هنگام قرائت متن املا از خواندن کلمه به کلمه خودداری کرده ، متن را به صورت گروه های اسمی یا فعلی یا جمله کامل قرائت می کند تا دانش آموزان با بافت جمله و معنای آن آشنا شوند . متن املا را با سرعت مناسب تکرار می کند تا کند نویسان هم ، اشکالات خود را برطرف نمایند .

۳- بررسی املای دانش آموزان

این مرحله با مشارکت کامل دانش آموزان انجام می شود و معلم بدون اشاره به نام آنان ، تک تک املاهای را بررسی ، و مشکلات را استخراج می کند . به این ترتیب که معلم املای اولین دانش آموز را در دست می گیرد و به کمک دانش آموزان کلمات یاد شده را رونویسی می کند . سپس املای دومین ، سومین و .. در دست می گیرد و به کمک همان دانش آموز یا دانش آموز دیگری صورت صحیح

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

غلط های املایی را روی تابلو ثبت می کند. البته هر جا که غلط ها تکراری بودند جلوی اولین مورد آن یک علامت ستاره * می گذارد. در پایان با شمردن غلط ها اشکالات املایی دانش آموزان را اولویت بندی می کند.

۴- تمرین و تقویت

در این گام معلم با توجه به مهم ترین و پرتعداد ترین اشکالات املایی دانش آموزان به به کارگیری انواع تمرینات، حروف نویسی و کلمه نویسی و همچنین تمرینات کلمه سازی و جمله سازی به تقویت توان نوشتاری دانش آموزان می پردازد.

۱- روش های تقویت حافظه دیداری

ضعف در حافظه دیداری، اشتباه در نوشتن حروفی است که دارای صدای یکسان اما شکل نوشتاری متفاوت هستند. عمده ترین مشکل املایی دانش آموزان پایه دوم دبستان معرفت باجمع اوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل ان ها ناتوانی در جایگزینی درست این حروف و ضعف در حافظه دیداری می باشد.

از جمله روش های تقویت املای کلمات چند شکلی با صدای یکسان و بهبود حافظه دیداری می توان به روش های زیر اشاره کرد:

شبکه بازیابی کلمات

یکی از روش های فعال در فرایند یاددهی - یادگیری روش شبکه بازیابی کلمات است. معلم کلماتی را که از نظر املایی مهم هستند، از درس موردنظر انتخاب می نماید و روی برگه ها یی می نویسد. ان ها را در ظرفی می ریزد. ظرف مزبور را در مقابل دانش آموزان قرار داده و هر فرد یک برگه برمی دارد. معلم یکی از واژه ها را نام می برد. دانش آموزی که برگه مورد نظر را در اختیار دارد پای تخته آمده و آن را می نویسد. (مهدی مقدم، ۱۳۸۸: ۱۱)

املای ذهنی

معلم از دانش آموزان می خواهد یک بار متن مورد املا را با دقت بخوانند و کتاب ها را ببندند، سپس هر چه در ذهن دارند در دفترشان بنویسند.

پرکردنی

معلم با همکاری دانش آموزان، یک کلمه مشکل درس را انتخاب می کند سپس به تعداد حروف آن کلمه، یک جدول روی تخته می کشد و بعد از بچه ها می خواهد که حروف را به طور تصادفی بگویند تا جدول کامل شود. (عبداللهی حسینی، ۳۸۶۱:

کامل کردنی

در این روش در متن کلماتی را که ارزش املایی دارند، نمی نویسیم و جایشان را خالی می گذاریم سپس از بچه ها می خواهیم هنگام قرائت متن توسط معلم، فقط جاهای خالی را پر کنند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

املای گروهی

در این شیوه، هر گروه یک متن املایی را بر اساس درس مشخص شده طرح می کند و بعضی از کلمه ها را غلط می نویسد. سپس این متن های طرح شده در گروه ها جابجا می شوند. هر گروه واژه های نادرست را پیدا کرده و شکل درست املایی آن را می نویسد.

املای جمله سازی

در این شیوه که به صورت گروهی انجام می گیرد معلم به هر یک از گروه ها کلمات یا ترکیباتی می دهد تا با آن جمله بسازند. بعد از پایان یافتن جمله سازی گروه ها، هر گروه جمله هایپیرا که ساخته می خواند و بقیه گروه ها این بند را می نویسند. در آخر متن املایی پدید می آید که دانش آموزان خود طراح آن هستند.

۲- روش ازمون - مطالعه - ازمون

در این روش ابتدا یک متن را به عنوان دیکته برای دانش آموزان می خوانیم و پس از تصحیح آن را به دانش آموزان باز می گردانیم سپس دانش آموزان تا جلسه بعدی املا صحیح کلمات غلط موجود در املا خود را تمرین می کنند. در جلسه بعد از آن متن دوباره املا گفته می شود که معمولاً بدون غلط و یا غلط های محدودی همراه است.

البته باید توجه داشت که متن دوم را با کمک کلماتی از متن اول که از ارزش املایی برخوردار دارند (اما در قالب جملات جدید) می توان تهیه نمود تا میزان پیشرفت دانش آموزان در زمینه دیداری هم سنجیده شود.

۳- روش نمایش

به منظور تقویت بیشتر حافظه دیداری در رابطه با آموزش حروف هم صدا مانند (ص-ث-س) ابتدا لغات مورد نظر را روی تابلوهای شفاف می نویسیم سپس آن ها را با استفاده از اورهد (پروژکتور) روی پرده نمایش می دهیم مثلاً کلمه (صابون) سپس روی حروف (ص) را می پوشانیم و از دانش آموزان می خواهیم یکی از سه حرف (س، ث، ص) را انتخاب کرده و کلمه را کامل کنند. سپس کلمه کامل را نشان می دهیم تا اگر غلط حدس زده بود آن را اصلاح کند و درستش را کنارش بنویسد. از این روش به هنگام دیکته پای تخته ای هم می توان استفاده کرد. وجود دستگاه اورهد الزامی نیست.

دانش آموزان ابتدا کلمه را در داخل دفتر خود بنویسند بعد به تخته نگاه کنند و در صورت اشتباه، درست آن را بالای کلمه بنویسند.

- به منظور غلبه با مشکل غلط نویسی کلماتی که حروف عربی دارند. (ث.ح.ض.ذ.ط.ت. و...) زیر کلمات دارای این

نشانه ها در کتاب خط کشیده شود و این کلمات بیشتر قرائت و نوشته شود تا ملکه ذهن شود.

- قسمتی از کلاس را به عنوان مزرعه کلمات که جلو دید تمام دانش آموزان باشد انتخاب و کلمات املایی مهم هر درس

را تا پایان تدریس آن درس قرار دهیم.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روش های ابتکاری و بازی جهت تقویت حافظه دیداری و املا :

تجارب یادگیری فعال در زبان اموزی، خواندن و نوشتن و تشخیص حروف، در کودکان بسیار موثر است به گونه ای که یادگیری همراه با بازی و فعالیت، به مراتب سریع تر و بهتر از زمانی است که به صورت غیر فعال به کودکان آموزش داده می شود، به خصوص اگر این فعالیت ها همراه با بازی های کنترل خویش همراه شوند. (بهروزیان ۱۳۸۶)

مکعب جور چین حروف :

معلم دو گروه از بین دانش آموزان انتخاب می کند و سپس واژه ای از متن مشخص شده برای املا انتخاب می کند و از دانش آموزان می خواهد که با مکعب ها حروف این کلمه را کنار هم بچینند.

بازی پرسش و پاسخ :

برای تقویت حافظه دیداری کودکان از موارد دیداری پیرامونش بپرسید. مثلا یادت هست معلمت دیروز چه لباسی به تن داشت؟ به یاد داری پدر دیشب چه رنگ پیراهنی به تن داشت؟

پازل کورکورانه :

پازل کورکورانه به این شکل است که ابتدا به مدت چند دقیقه پازل کامل به خاطر سپرده می شود و سپس پازل بهم ریخته می شود. سپس برای تکمیل پازل دیگر به تصویر کامل نگاه نمی شود و با همان حافظه تصویری اولیه پازل تکمیل می شود.

استفاده از کاربرگ نشانه های تشخیصی و کار برگ برای تقویت حافظه دیداری در کلاس و منزل

انتخاب راه حل ها:

بر اساس یافته های به دست آمده در قسمت جمع آوری داده ها، به این نتیجه رسیدیم که ابتدا روش هایی را برای تقویت حافظه دیداری همه دانش آموزان و راهکار هایی را برای تقویت اعتماد به نفس بعضی از شاگردان و از روش های ابتکاری برای شاد کردن زنگ املا و جذاب نمودن شیوه و روش گرفتن املا استفاده کنیم.

با توجه به موارد راه حل های پیشنهادی که در بالا آورده شدو همچنین با توجه به اولویت بندی علل ضعف شاگردان در املا کلمات چند شکلی با صدای یکسان، راه حل های زیر به ترتیب اهمیت و زمان بندی اجرا انتخاب گردید:

روش های تقویت حافظه دیداری: شبکه بازیابی کلمات، املا کامل کردنی، روش نمایشی،

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نوشتن کلمات مهم هر درس توسط خود دانش آموز و چسباندن آن در مزرعه کلمات هر درس استفاده از کاربرد های نشانه های تشخیصی و تقویت حافظه دیداری در کلاس روش های تقویت اعتماد به نفس دانش آموزان: املا گروهی ، تشویق و تغییر روش تصحیح املا روش های ابتکاری در جهت تقویت حافظه دیداری: مکعب جور چین حروف استفاده از کاربرد تقویت حافظه دیداری در زنگ هنر

اجرای راه حل ها

شبکه بازیابی کلمات

کارت هایی به تعداد دانش آموزان آماده کردم و کلمات مربوط به درس تدریس شده که از نظر املایی مهم بودند را روی کارت ها نوشته، آن ها را تا زده و داخل ظرفی مخلوط کرده، و سپس در اختیار همه دانش آموزان قرار دادم و هر کدام یکی از واژه ها را برداشته و سپس واژه ای را نام می بردم و از بچه ها می خواستم تا وواژه خود را بررسی کنند که برگه مربوط نزد چه کسی است. در این ذهن همه روی کارت واژه های خود متمرکز می شد(این بار دوم بود که کلمات را می خواندند ، یک بار هم موقع برداشتن کلمه آن را خوانده بودند.دانش آموزی که کلمه مورد نظر را در اختیار داشت پای تخته آن را می نوشت و بقیه دانش آموزان کلمه را در دفتر یادداشت می کردند.

نظارت بر اجرای راه حل

با توجه به تعداد دانش آموزان کلاس (۱۵ نفر) محدودیتی در انتخاب واژگان مهم درس نداشتیم و معمولا هر درس کتاب فارسی دوم، به طور متوسط پانزده واژه مهم را دارد.با توجه به شرایط این روش توانستم آن را در کلاس اجرایی کنم. املا کامل کردنی:

متن املایی را در آخرین جلسه درس فارسی از درس تدریس شده تکثیر کرده که در این متن ، کلماتی را که ارزش املایی داشته نوشته و جای آن ها را خالی گذاشته و سپس برگه ها را در اختیار دانش آموزان قرار داده و از بچه ها می خواهم هنگام قرائت متن جاهای خالی را پر کنند.

نظارت بر اجرای راه حل

برای اجرای این روش و تشویق دانش آموزانی که در حافظه دیداری مشکل بیشتری دارند،مسولیت تهیه متن به آن ها واگذار می شود و خودم در انتخاب درست متن و جاهای خالی نظارت می کنم.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

املا نمایشی

این نوع املا را به راحتی می توان با استفاده از دو طلق سفید و سیاه و یک مقوای سفید انجام داد. بدین ترتیب که ابتدا کلمات چند شکلی درس را روی طلق سفید نوشته و سپس نشانه ی تشخیصی را پنهان کرده و در مرحله بعد با مقوای سفید چراغ قوه ای درست کرده و به آرامی روی کلمات حرکت داده و از دانش آموزان می خواهیم نشانه ی پنهان را تشخیص دهند و کلمه را با صدای بلند بخوانند.

نظارت بر اجرای راه حل

به دلیل جذاب بودن و در دسترس بودن و هزینه کم وسایل آن این نوع املا به راحتی و با استقبال و شوق دانش آموزان در کلاس اجرا شد.

استفاده از کاربرگ های نشانه های تشخیصی برای تقویت حافظه دیداری

مصاحبه

الف) مصاحبه با والدین دانش آموزان:

در مصاحبه با اولیا، احساس رضایت را در چهره آنها می دیدم و اقدامات انجام شده برای بچه ها در کلاس را خیلی مثمر دانسته و خانواده ها بیان داشتند که نتیجه کار شما را در نوشته هایشان، مشاهده می کردیم و با به کارگیری شیوه های مختلف و نوین تدریس، میزان توانمندی در املانویسی افزایش یافته و کاربرد آموخته های آنها را در نوشتن انشا و دروس دیگر نیز به وضوح مشاهده می کردیم. والدین دانش آموزان از عملکرد فرزندشان در املانویسی، انجام فعالیت و... راضی بودند به طوری که بعد از مشاهده ی پیشرفت دانش آموزان به طور مستمر با مدرسه در ارتباط بودند. در جلسات آموزش خانواده شرکت می کردند و تا حد امکان همکاری می نمودند.

ب) مصاحبه با دانش آموزان

به منظور دستیابی به اطلاعات در این بخش مصاحبه هایی با تعدادی از دانش آموزان در (گروه فضای مجازی اپلیکیشن شاد) صورت گرفت و با طرح سوالاتی، نظر دانش آموزان در مورد روند اجرای طرح مورد بررسی قرار گرفت. در زیر سوالات مطرح شده و برخی از نظرات دانش آموزان ذکر شده است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۱- آیا اخیراً در علاقه‌مندی شما نسبت به نوشتن تغییری ایجاد شده است؟
- ۲- به چه میزان مطالعات غیر درسی شما افزایش یافته و این مطالعات چه تأثیری در درس املا داشته است؟
- ۳- در خصوص تغییرات ایجاد شده در شیوه آموزش درس املا چه نظری دارید؟

موارد زیر با توجه به پاسخ‌های دانش‌آموزان به سوال اول مورد توجه قرار گرفت:

انگیزه آن‌ها نسبت به نوشتن املا افزایش یافته بود و نسبت به وضعیت خود در این درس ابراز رضایت می‌کردند.

معتقد بودند که توانایی آن‌ها در نوشتن افزایش یافته و قادرند بدون همراهی والدین و افراد بزرگتر مطالب را بنویسند.

- بیان می‌داشتند که ترس و نگرانی آن‌ها در نوشتن کمتر شده است.

در پاسخ‌های دانش‌آموزان نسبت به سوال دوم به موارد زیر می‌توان اشاره داشت:

- معتقد بودند که مطالعات غیر درسی آن‌ها افزایش داشته و همین امر موجب بهبود وضعیت آن‌ها در درس املا شده است.

- بیان می‌داشتند که مطالعه کتاب موجب تقویت تمرکز فکری آن‌ها در هنگام نوشتن گردیده است.

همچنین نظرات دانش‌آموزان در پاسخگویی به سوال سوم حاکی از آن بود که:

- نسبت به تغییرات ایجاد شده در شیوه آموزش درس املا ابراز رضایت می‌کردند و خواهان ادامه این روند از سوی معلم بودند.

- معتقد بودند که شیوه تدریس معلم موجب شده تا آنان به طور اصولی با شیوه املانویسی و مراحل آن آشنا شوند.

- تغییرات ایجاد شده در شیوه آموزش در نگرش آنان نسبت به درس املا تأثیر بسزایی داشته است

بیان محدودیت‌ها

برخی از موانع و محدودیت‌هایی که پژوهنده در طول اجرای طرح و در خصوص جمع‌آوری اطلاعات و دست‌یابی به نتایج مطلوب با آن مواجه بوده به شرح زیر می‌باشد:

۱- تراکم زیاد دانش‌آموزان کلاس؛

۲- جدی نگرفتن درس املا توسط خانواده‌ها و توجه بیشتر آنان به دروس پایه؛

۳- نداشتن کتابخانه در دبستان؛

۴- پر هزینه بودن طرح؛

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۵- همکاری نکردن بعضی از اولیا در جهت آموزش؛

۶- ضعف در پایه تحصیلی برخی از دانش‌آموزان؛

۷- اجرای روش‌های سنتی تدریس املا توسط برخی از معلمان و عدم آشنایی کافی آنان با روش‌های نوین تدریس.

پیشنهادها

با توجه به اطلاعات و شواهد موجود علمی و پژوهشی این اقدام می‌توان موارد زیر را جهت استفاده همکاران و مسئولان محترم

پیشنهاد نمود:

الف) پیشنهادها :

۱- دست‌اندرکاران محترم، متناسب با فرآیند تغییر و امکانات آموزشی به روز، کلاس‌های توجیهی برای استفاده از روش

های نوین آموزشی و پژوهشی را برگزار نمایند.

۲- برای تبدیل دانایی به توانایی، باید به دانش آموز نقش فعالی در فرآیند یادگیری ارائه دهیم.

۴- با بکارگیری فنون و روش‌های کاربردی املا، فرصتی مناسب به منظور آشنا نمودن دانش‌آموزان با اصول و قواعد املا

ایجاد گردد و فرصت کافی به شاگردان داده شود تا هر یک بتوانند متناسب با قدرت و توانایی خود در فهمیدن قواعد و قوانین املای

فارسی موفق شوند.

باید توجه داشت دانش آموزانی که در انجام تکالیف یا نوشتن املا دچار مشکل هستند و به راحتی دچار حواس پرتی می‌شوند و در موقع

نوشتن دچار اضطراب می‌گردند، نباید به دست فراموشی سپرد. واکنش‌های نامناسب از طرف والدین محترم باعث تنفر از مدرسه و رفتار

ضداجتماعی می‌شود. والدین عزیز با صبر و حوصله و همکاری با دانش‌آموزان، می‌توانند از بروز بسیاری مشکلات جلوگیری کرده و شاهد

پیشرفت چشمگیر فرزندان خود باشیم.

نتیجه گیری

- با توجه به نتایج به دست آمده و اطلاعاتی که در زمینه ی اجرای روش‌های جذاب و خلاقانه به شکل گروهی و مشارکتی و روش استقرایی صورت گرفته، نتایج زیر حاصل شده است:
- میزان علاقه مندی دانش آموزان به درس املا بیشتر شده است.
 - میانگین نمره ی درس املا به صورت چشمگیر، افزایش یافت.
 - تدریس درس املا بصورت کاملاً مشارکتی و دوسویه انجام می‌گیرد. در این مورد دانش آموزان بیشتر فعال هستند.
 - به استعدادها و علایق دانش آموزان بیشتر توجه می‌شود.
 - دانش آموز و معلم هر دو مسئول یادگیری هستند (بحث و مشارکت گروهی بصورت تعاملی شکل می‌گیرد).
 - مهارت های کلامی، اعتماد به نفس، حس مسئولیت پذیری، روحیه جستجوگری و تحقیق و تفحص، خود ارزشیابی بودن، خود کنترلی، حس تعاون و مشارکت در بین دانش آموزان تقویت می‌گردد.
 - دانش آموزان آموخته های کلاس را بصورت عملی با رویدادهای خارج از مدرسه مرتبط می‌سازند.
 - ارزشیابی کلیشه‌ای و جزئی و کمی نگر و منقطع، جای خود را به ارزشیابی کیفی همراه با انعطاف پذیری و توجه به کلیت و ساختار متن درس و شکل گروهی دادن به ارزشیابی و فرآیندی کردن آن می‌دهد که این امر باعث تقویت تفکر، فرضیه سازی و چند وجهی کردن ارزشیابی خواهد شد و فقط به امتحان کتبی خلاصه نمی‌شود بلکه به میزان بحث گروهی و فردی و مشارکت در کارهای گروهی و انجام پروژه و جمع آوری اطلاعات و ارائه گزارش نیز شامل می‌شود.
 - نهایتاً باید پذیرفت که درس املا نیز مانند سایر دروس نیاز به توجه و بازنگری دارد و در این زمینه روی آوردن به روش های نوین و فعال تدریس و توجه به علاقه ی دانش آموزان، اجتناب ناپذیر است. بدین منظور می‌بایست ابتدا در نگرش و برداشت همکاران از این درس و سپس نحوه ی تدریس آن بازنگری های جدی صورت پذیرد تا یادگیری سریع تر و ماندگارتر انجام شود.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

منابع

- ۱- الموتی نیا، معصومه. (۱۳۸۸). " چگونه می توانم ضعف در املا و پیامدهای ثانویه و اضطراب و کاهش اعتماد به نفس را در زهرا بهبود ببخشم؟ "
 - ۲- جعفریان یسار، حمید. (۱۳۸۶). " سفید سیاه خاکستری در زنگ املا "، رشد آموزش ابتدایی، دوره ی یازدهم، شماره ی چهارم.
 - ۳- زندی، بهمن. (۱۳۸۹). روش تدریس زبان فارسی (در دوره ابتدایی)، تهران: سازمان مطالعات و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)
 - ۴- شعبانی، حسن. (۱۳۹۰). مهارت های آموزشی و پرورشی. تهران : سمت.
 - ۵- موسوی زنجانرودی، سیدمجتبی. (۱۳۷۸). تربیت مذهبی کودک، چاپ سوم، قم: میثم تمار.
 - ۶- مهدی مقدم، اکرم. (۱۳۸۸). " آموزش و تقویت املا در شبکه بازیابی "، در کلاس نوشتن، به کوشش ابراهیم زاده، محمدرضا، قم: انتشارات اقلیم مهر.
 - ۷- والاس، جرال و مک لافلین، جیمز، " ناتوانی های یادگیری "، ترجمه م. تقی منشی طوسی (۱۳۷۰). مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
 - ۸- وزیر، معصومه. (۱۳۸۸). " چگونه توانستم املا ی فارسی را در دانش آموز (ف) در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ بهبود ببخشم؟ "
 - ۹- ملک محمدی، فریبا، ۱۳۸۹ مقایسه روش تدریس فعال و سنتی پیشرفت درس علوم و میزان خلاقیت دانش آموزان دختر سوم راهنمایی شهرستان کرج. دانشکده علوم انسانی تربیتی دانشگاه آزاد واحد تبریز
 - ۱۰- اکبری نوری حنانه، (۱۳۹۸) تعطیلی مدارس و سیاست بلاتکلیف آموزش و پرورش
- ۱- Winston, V. (۲۰۰۲). Effect of Cooperative learning on Achievement and Attitude Among student color. Journal of Educational Research, V.۹۵, PP.۲۲۰-۲۲۹.
 - ۲- Alkhateb, H. M & Jemaah, M. (۲۰۰۲). Cooperative learning and Algebra Performance of Eight Grade Students in united Arab Emirates . Journal of Contemporary Educational Psychology, v.۶ , pp. ۲۴۵-۲۵۷

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

Nichols, J.D. (۲۰۰۲). the Effect of cooperative learning on student Achievement -۳
and Motivation in a High school Geometry class. Contemporary Educational psychology,
V.۲۱, pp.۴۶۷-۴۷۶.